

Зима Володимир

магістр 2 курсу спеціальності «Облік і оподаткування»
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ПОЗАБАЛАНСОВИЙ ОБЛІК РІЗНИЦІ В ТАРИФАХ: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ В ПІДПРИЄМСТВАХ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Негативні показники житлово-комунального господарства, які наразі спостерігаються як в Україні загалом, так і в її регіонах, на думку О.В. Димченко, вказують на перспективність банкрутства низки підприємств житлово-комунального господарства [1]. Поділяючи позицію авторів, з прикладу діяльності комунального підприємства «Міськтепловоденергія» нами буде здійснено спробу встановити основні причини такої ситуації та визначити значення позабалансового обліку різниці в тарифах у вирішенні проблем фінансового стану підприємства.

Відповідно до статті 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» було передбачено встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги в розмірі не нижче економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво та/або надання. У разі встановлення органом місцевого самоврядування тарифів на житлово-комунальні послуги на рівні, що унеможливило отримання прибутку, орган, який їх затвердив, зобов'язаний відшкодувати з відповідного місцевого бюджету виконавцям/виробникам різницю між установленим розміром цін/тарифів та економічно обґрунтованими витратами на виробництво цих послуг [2].

Одночасно у відповідності до положень Закону України «Про ціни і ціноутворення» (ст. 15) визначено, що Кабінет міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які встановили державні регульовані ціни на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, зобов'язані відшкодувати суб'єктам господарювання різницю між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів [3].

Відшкодування різниці в тарифах на послуги з теплопостачання, водопостачання і водовідведення, яка виникла внаслідок невідповідності фактичної собівартості виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, послуг з централізованого водопостачання і водовідведення населенню тарифам, що затверджувалися органами місцевого самоврядування, в 2015 році здійснювалось відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 04.06.2015 р. №375 [4]. В цьому році на підставі протоколів засідання Хмельницької обласної комісії з узгодження обсягу заборгованості з різниці в тарифах та Договорів про організацію взаєморозрахунків, КП «Міськтепловоденергія» було відшкодовано 35717,2 тис. грн. За рахунок отримання цих коштів підприємство змогло збільшити величину власного

капіталу та зменшити непокритий збиток.

Оскільки відповідно до пункту 19 П(С)БО 15 «Цільове фінансування для компенсації витрат (збитків), яких зазнало підприємство, та фінансування для надання підтримки підприємству без установаження умов його витрачання на виконання у майбутньому певних заходів визнаються дебіторською заборгованістю з одночасним визнанням доходу» [5]. В цьому випадку першою подією є надання послуг, тобто підприємство понесло витрати від надання комунальних послуг, за рахунок чого виникли збитки, а дебіторська заборгованість бюджету перед підприємством визнається лише з отриманням коштів на покриття цих збитків одночасно з визнанням доходу від цільового бюджетного фінансування.

Для обліку різниці в тарифах, що не відшкодована з бюджету, в КП «Міськтепловоденергія» використовують позабалансовий рахунок 05 «Гарантії та забезпечення надані». Загальна величина невідшкодованої різниці в тарифах на кінець 2017 року складає 97 602,8 тис. грн.

Станом на 31.12.2017 року власний капітал підприємства визначений у розмірі 982 тис. грн. У структуру власного капіталу включені наступні статті: зареєстрований капітал в сумі 111 074 тис. грн.; додатковий капітал – 331 тис. грн.; непокритий збиток –110 173 тис. грн. та неоплачений капітал – 250 тис. грн. Компенсація державою невідшкодованої різниці в тарифах, дозволила б підприємству на 89% зменшити непокриті збитки, а відтак суттєво поліпшити фінансовий стан.

З огляду на це, облік різниці в тарифах на позабалансових рахунках є необхідним, оскільки інформація щодо їх величини дає можливість оцінити фінансові ризики, які залежать не лише від ефективності діяльності підприємства.

Список використаних джерел

1. Димченко О.В., Рудаченко О.О., Хайло Я.М., Кошелевич К.В., Бездітко О.С. Підвищення ефективності діяльності підприємств ЖКГ у контексті попередження кризового стану (на прикладі КП «Харківводоканал»). Комунальне господарство міст. 2016. Випуск 131. С. 30–36.

2. Про житлово-комунальні послуги: Закон України від 24.06.2004 р. №1875І – ІV: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-15>.

3. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 р. № 5007- VI: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>.

4. Питання погашення у 2015 році заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.06.2015 р. №375: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2015-%D0%BF>.

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджено

наказом Міністерства фінансів України 29.11.99 р. No 290. Зареєстровано в
Міністерстві юстиції України 14.12.99 р. за No 860/4153:
<http://www.minfin.gov.ua>.

Караван Альона
здобувач 2 курсу спеціальності «Облік і оподаткування»
Мельничук Оксана
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

СТАН РОЗРАХУНКІВ ЗА ПРИРОДНИЙ ГАЗ: ОБЛІК ТА АНАЛІЗ

Належний облік операцій з постачання природного газу споживачам, а також ефективна цінова політика, орієнтована на енергозбереження, допоможуть досягти нормалізації енергетичного балансу та розрахунків за спожитий газ.

Розрахунки за спожитий газ в ДП «Шепетівкагаз» ПАТ «Шепетівкагаз» здійснюються відповідно до договорів, укладених з юридичними особами, суб'єктами підприємницької діяльності та населенням. Розрахунки за поставлений газ споживачеві, відповідно до умов договору, здійснюються за цінами, що вільно встановлюються між підприємством та споживачем. Розрахунковий період за Договором становить 1 календарний місяць.

Оплата газу здійснюється споживачем шляхом перерахування грошових коштів на банківський рахунок підприємства в наступному порядку:

1. 100% місячної вартості запланованого обсягу газу сплачується до 25 числа місяця, що передує місяцю постачання. Споживач самостійно розраховує суму платежу, виходячи з ціни газу заявленого на наступний розрахунковий період. У разі відсутності інформації про ціну газу на наступний розрахунковий період до дати здійснення оплати споживач розраховує суму платежу за ціною, що діяла у попередньому місяці.

2. У разі збільшення в установленому порядку підтвердженого обсягу газу протягом розрахункового періоду споживач здійснює оплату вартості додатково заявлених обсягів газу в 5-денний строк після збільшення цього обсягу.

3. Остаточний розрахунок щодо оплати вартості газу здійснюється до 10 числа місяця, наступного за місяцем постачання газу.